

george arion

anchetele unui detectiv singur

proză scurtă

CORECTBooks

George ARION

**ANCHETELE
UNUI DETECTIV
SINGUR**

Editura Virtual

2012

ISBN (e): 978-606-599-969-5

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

Prima anchetă	8
Agentul literar	11
Agonia unei veri putrede.....	14
Amnezie	17
Asasina umflă potul.....	21
Asfalt topit.....	25
Uscarea banilor spălați.....	29
Beleaua.....	32
Bunicuța criminală	35
Cafea cu aromă de bărbat.....	38
Caietul de regie	41
Clona	44
Coletul ucigaș.....	48
Complot.....	50
Fără scăpare	53
Crima din tablou	57
Cripta blestemată	61
Darts.....	65
Execuție la oră exactă	70
Fantoma fără cap.....	73
Fața și reversul	76
Fumătorul de pipă	79
Sanatoriul groazei	82
Glasul hoților din tren.....	85
Intermediarul	89
O pasă de la Jordan	95
Camera cu jucării.....	97
Sinuciderea din strada Magnoliei.....	100

Mesajul morții.....	103
Misterul tabloului furat.....	108
Asta să i-o spui lui mutu!.....	111
Necunoscutul în negru.....	118
Talk-show cu moartea.....	121
Păcăleala.....	124
Pentru o geantă cu parai.....	128
Un ucigaș în paralel.....	131
Peretele fals.....	134
Gigant pe jumătate.....	137
Prietenul ucigașului.....	140
Prostituată la marginea drumului.....	143
Praf în ochi.....	146
Răspuns final.....	150
Recuperatorul.....	153
Rețeta ucigașă.....	157
Rex contra Rex.....	159
Roiul.....	162
Urma de sânge.....	165
Șantajul și forajul.....	169
Scrisoarea de adio.....	173
Sechestrata.....	176
Sinucidere pe portativ.....	179
Șoarecele.....	183
Șoimul fără un ochi.....	187
Casa cu stafii.....	190
Strangulatorul.....	194
Substituirea.....	197
Moartea vine prin fax.....	201
Ultima crimă a anului 1999, prima crimă a anului 2000.....	205
Nevăzut, necunoscut.....	213

Conversații de noapte.....	217
Taxa de protecție.....	220
Țeapa.....	224
Și vampa singură s-a stins.....	227
Ultimul rol.....	231
Săptămâna fără vineri.....	234
Acea căldură blestemată.....	237
Alergia la flori.....	240
Asasinatul trebuia comis rapid.....	244
Aurolacul de la miezul nopții.....	247
Cadavrul din bibliotecă.....	250
Crima de la debarcader.....	253
Sfârșitul trișorului.....	256
Gândește pozitiv, partenere!.....	259
Hoți din apartamente.....	262
Oferta specială.....	264
Opera perfectă.....	268
Bonsai.....	271
Povestirea care ucide.....	275
Proteza cu dinți de argint.....	278
Un criminal în serie.....	281
Urechea cu bucluc.....	284
Vertij.....	287
Cârțița.....	289
Ușor cu pumnalul pe nări.....	292
Cadavrul din baie.....	295
Detectivul și conia.....	298
Lamentație la moartea unei beizadele.....	303
Caseta deocheată.....	306
Bal mascat.....	311
Baronul.....	314

Un detectiv cu ghinion.....	317
Piromanul.....	321
Cămătarul	324
O moarte accidentală	327
Pedofilul ucigaș.....	331
Manuscrisul furat.....	334
Veștile bune nu vin noaptea	340
Imposibila anchetă.....	345
Dublu atac de cord cu asasinat.....	350

E o vreme tocmai bună pentru cei pe care îi urmăresc de ani și ani. Mi-i închipui cum se strecoară pe străzi lăturalnice ca să-și dea loviturile la adăpostul nopții. Iar mâine, la știri, lumea va afla din nou de mașini furate, de case jefuite, de crime. Poate chiar în clipa asta cineva își înfige pumnalul în pieptul unei victime luate prin surprindere; poate chiar în clipa asta un altul montează sub un automobil explozibilul care îl va arunca pe proprietar în aer când va răsuci cheia în contact. Poate chiar în clipa asta altcineva croiește planuri ca să se răzbune pentru că l-a înșelat partenerul de afaceri sau vrea să elimine pe cineva pentru ca să-l moștenească.

Iar pe cei mai mulți făptași nu-i prinde nimeni și rămân nepedepsiți.

Întreg orașul miroase a fărădelege și crimă, a bani câștigați fără muncă, a droguri vândute ziua în amiaza mare, a prostituție și jocuri de noroc.

Prima anchetă

Polițistul plecase în grabă de la cârciuma din sat unde încerca să se răcorească bând o halbă cu bere. Nu apucase să ia decât două înghițituri și se auziră țipetele sfâșietoare ale unei femei:

– Săriți! Ajutor!

Câteva clipe, mușteriii se priviră nedumeriți unii pe alții neînțelegând ce s-a întâmplat. Apoi se năpustiră pe ușă și se opriră în uliță căutând să priceapă de unde vin strigătele.

– Ajutor!

În cele din urmă se duminiră de unde răzbat până la ei țipetele deznădăjduite. O porniră în fugă spre gospodăria lui Timofte, căruia localnicii îi spuneau Hapsânul fiindcă era rău de gură, hrăpăreț și bătauș. Mulți îi purtau pică și preferau să-l ocolească atunci când îl întâlneau.

În curte se strânsese deja lume care se înghesuia în jurul șopronului. Polițistul ajunsese mai târziu. Era gras, își desfăcuse bluza pătată de transpirație la subsuori și-și ținea în mână șapca iar cu cealaltă își ștergea chelia cu o batistă uriașă.

– Ce e? Ce s-a întâmplat?

O femeie între două vârste se desprinsese din grup. Era mărunțică de statură, îmbrăcată cu o bluză decolorată de soare și-și apăra capul cu o broboadă.

– Dom’șef, Timofte s-a omorât!

– Cum așa?, răspunse neîncrezător polițistul ale cărui gânduri zburau spre halba cu bere rece pe care o părăsise pe masă.

– S-a spânzurat! Acolo, în șopron!

– Faceți loc să văd!

Polițistul intră în șopron. Aici lumina pătrundea printre bârne. Era răcoare și la început nu distinse mare lucru. După ce se mai obișnuie cu semiobscuritatea, zări câteva fiare aruncate pe jos, niște valuri de sârmă, câțiva baloți de paie, niște sape și cazmale. De-abia după ce aruncă o privire în sus îl văzu și pe Timofte atârnat de un ștreang.

– Dați-l jos! Poate îl mai salvăm!, ordonă polițistul celor care pătrunseseră cu el.

– Ce să-l mai salvăm, dom’șef? E țeapăn tot. E rece! A făcut-o azi-noapte.

– Mda, zise polițistul după ce puse mâna pe trupul rigid.

După care nu mai zise nimic. Căldura îi alungase parcă orice gând. Era conștient că toată lumea așteaptă de la el ordine, organizare, dar lui nu-i trecea prin minte nimic. Doar din când în când viziunea halbei cu bere rece îl făcea să înghită în sec.

– Uite, dom’șef! S-a urcat pe scaunul ăsta, a legat ștreangul de grindă, și-a băgat capul în laț și apoi a dat ortul popii.

În glasul femeii nu se simțea nici o urmă de regret. Privea la trupul fără viață care atârna ca

un pendul uriaș. De altfel, nimeni nu părea să-l regrete și nu se zărea nici o lacrimă pe vreun obraz.

Omul ordinii se scărpină în cap, neștiind în continuare ce trebuie să facă. Tot ceea ce învățase îi zburase din minte ca șters cu buretele. Nu avusese niciodată un astfel de caz. În cele mai grave situații trebuise să despartă niște bețivani care se încăieraseră pentru un fleac.

Cineva ridicase scaunul – de fapt, un taburet a cărui vopsea se scorojise. Ca smuls din transă, polițistul se răsti spre cel care îl ridicase.

– Nu atingeți obiectele!

Apoi, spre ceilalți:

– Afară! Toată lumea afară!

Bucuroși că în sfârșit cineva luase hățurile în mână, oamenii se buluciră spre ieșire. Polițistul o căută din ochi pe femeia care descoperise cadavrul. Îi făcu un semn, își scoase un caiet murdar dintr-unul din buzunarele largi ale pantalonilor și un creion cu vârf bont.

– Cum te cheamă?, o întrebă el, deși o cunoștea de multă vreme.

– Floarea Gheorghe, răspuse mândră femeia fiindcă era luată în seamă.

Bărbatul în uniformă notă cu grijă numele, blestemând creionul care refuza să scrie.

– Ce căutai aici?

– Dom'sșef, cu Timofte suntem vecini. Venisem să-l rog să nu ne mai poarte pe la judecăți. Zicea că atunci când am făcut gardul noi i-am intrat în bățatură cu o jumătate de metru. Minte, dom'sșef! Adică mințea!, se corectă ea. Nu i-am intrat nici cu o palmă de pământ. Cine-ar fi îndrăznit când îl știa tot satul cât e de sucit?

– Și?

– L-am strigat la poartă dar nu mi-a răspuns nimeni. Am văzut însă ferestrele de la casă deschise așa că am intrat în curte. L-am strigat din nou, mi-am zis că e în fundul curții și că n-aude. E singur, dom'sșef...

– Știi, o întrerupse polițistul și în memorie îi veni imaginea femeii lui Timofte care se stinsese de atâtea bătăi câte îndurase și de viața chinuită pe care o dusesse lângă bărbatul ei.

– L-am strigat din nou, dar nu mi-a răspuns. Am început să-l caut și așa am dat de el în șopron.

Lumea care asculta era dezamăgită. Ar fi vrut să audă o relatare palpitantă, dar povestirea fusese scurtă și fără nici un element de suspans.

– Am început să strig după ajutor. Asta e tot.

Apoi, simțind că auditoriul ar fi vrut mai multe de la ea, începu să comenteze.

– L-a pedepsit Dumnezeu de cât rău a făcut. Are vreo zece procese cu oamenii din sat. Se judecă pe pământ. Acum îi stă în gât, că nu-i mai ajungea. L-o fi luminat și pe el Cel de Sus; și-o fi dat seama de cât rău a făcut pe lume. Așa că și-a luat zilele.

Polițistului nu-i ardea însă de comentariile femeii. Închise carnețelul și-l vârî, împreună cu

creionul, în buzunar. Nu mai trebuia decât să anunțe mai sus ce se întâmplase și pe urmă să se ducă liniștit să-și termine halba.

– E limpede ca lumina zilei că s-a spânzurat. Țsta e un caz clasat, zise el plin de importanță. N-am avut de lucru și, spre uimirea mea, m-am auzit rostind.

– Ba nu e un caz clasat.

Polițistul ridică ochii spre mine și mă măsură din ochi ca pe o gănganie.

– Tu de unde ai mai răsărit? Cine ești?

– N-are importanță cine sunt. Dacă vreți să știți, sunt aici pentru o altă anchetă.

– Și de ce nu-ți vezi de ancheta dumitale?

Polițistului i se dusesse din nou toată buna-dispoziție.

– Fiți fără grijă, o să-mi fac treaba pentru care am venit. Dar în privința omului ăsta vă înșelați.

– Zău?

Îmi păstrez, ca de obicei, calmul care îmi scoate din sărite și mai rău adversarii.

– Veniți cu mine!

– Da' cine ești dumneata să dai ordine?

N-am cu cine discuta așa că renunț.

– La o primă vedere, Timofte sau cum îl chema pe spânzurat...

– Timofte, Timofte..., confirmă mulțimea care se pregătea pentru un alt spectacol și aștepta cu suflarea tăiată desfășurarea evenimentelor.

– La o primă vedere, Timofte s-a urcat pe un scaun, și-a pus lațul de gât din cine știe ce motive, a împins scaunul cu piciorul și și-a dat drumul în gol...

– Așa, așa..., se aude rumoarea celor zece, cincisprezece inși din curte.

– Toate bune și frumoase, dar ceva nu se leagă.

– Ce nu se leagă?, bate în retragere polițistul, care nu se mai simte așa de sigur pe el.

Nu simt nici o tresărire de orgoliu fiindcă am observat ceva ce toți ceilalți au trecut cu vederea.

– Scaunul, rostesc eu cu oboseală în glas.

– Ce-i cu scaunul?

– Scaunul e cu o palmă mai mic decât i-ar fi trebuit lui Timofte să ajungă la grindă. Cel – sau cei – care l-au spânzurat au aruncat taburetul fără să bage de seamă că nu e destul de înalt pentru ca Timofte să se sinucidă.

Rostesc aceste vorbe, mă îndrept spre poartă, o deschid, o închid cu grijă în urma mea. Îi las pe cei din curte încremeniți sub soarele care continuă să ardă nemilos.

Agentul literar

Norocoasă viață mai avusese și Sorin Zamfirescu! Stele binevoitoare vegheaseră asupra lui și îl înzestraseră și cu frumusețe și cu talent în mai multe domenii. Și asta încă din copilărie. Jucăriile meșterite de el – era pe vremea când în magazine nu se găseau, ca azi, trenulețe electrice, mașinuțe, cuburi colorate, jocuri ingenioase – arătau mai grozav decât ale celorlalți. În școală era dat mereu ca exemplu – un băiat bine-crescut, care învăța la toate materiile, fără să devină un tocilar, plăcându-i și cartea și sportul. Câștigase mai multe concursuri de natație, ajungând să reprezinte țara și la întreceri internaționale, de unde venise cu medalii prețioase. Urmase câțiva ani de politehnică unde fusese eminent. Brusc se răzgândise, se înscrișese la medicină, dar după un an se plictisise și se duse la litere unde din nou fusese un student strălucit. După absolvire se remarcase prin câteva cenacluri și i se prezisese un viitor frumos în proză, dar după ce publicase câteva schițe și povestiri promițătoare, dispăruse din câmpul literelor, spre regretul junelor care îl adorau chiar și fără să-l citească, numai văzându-i fotografia prin reviste. Un demon al neliniștii părea să fi pus stăpânire pe el, astfel încât să nu-l lase să urmeze o cale până la capăt, oricât de glorioasă i s-ar fi arătat. Prefera să ia totul de la început, să se aventureze pe teritorii noi, ca și cum numai contactul cu necunoscutul i-ar fi adus fericirea.

O vreme nu s-a mai auzit nimic despre el. Plecase prin provincie unde, spuneau gurile rele și poate invidioase pe darurile cu care fusese hărăzit, se apucase de băutură și de jucat cărți. Dar e ușor de închipuit că și aventura lui într-un domeniu al frivolității trebuie să fi fost magnifică. Probabil că nu era un băutor obișnuit și nici un amărât de cartofor. Cu siguranță că oricine îl recunoștea ca fiind un tip aparte și într-o lume a decadenței. Purta un blazon al distincției oriunde s-ar fi aflat.

Revenit în Capitală nu părea că trecuse prin bolgiile unui infern bahic. Dimpotrivă, la patruzeci de ani arăta în continuare bine, având un succes nebun la fete și la doamne coapte, nepomenind niciodată de escapade cu vinuri și bătut de cărți până în zori, ceea ce ne poate îndemna să credem că, într-adevăr, nu se poate pune temei pe bârfele care circulau pe seama lui, rod al neroziei unora sau al invidiei.

Se atașase de un scriitor cam de aceeași vârstă, care încerca fără succes să devină un autor consacrat de romane polițiste. Apropierea celor doi le prii amândurora. Sorin Zamfirescu îi deveni agent literar, punându-i mai bine în valoare talentul ignorat până atunci de o critică opacă și de un public indiferent, și, culmea, noua ocupație îl absorbi în așa măsură încât n-o mai părăsi ca pe atâtea altele de până atunci. Își făcuse un țel din promovarea pe orbite tot mai înalte a lui Sergiu Căpușan, cheltuind ingeniozitate, bătând la ușile la care trebuia să bată, încheind contracte profitabile, apelând la reclama cea mai nimerită cu ocazia lansării unui nou volum semnat de acesta. În curând, și unul și altul cunoscute un standard de viață ridicat, scriitorul permițându-și să-și construiască o vilă la

munte și o alta la mare, la care se adăuga și achiziționarea unui apartament cu cinci camere într-unul dintre cartierele selecte ale Bucureștiului. Cărțile i se ecranizau, televiziunile se înghesuiau să facă seriale după scenariile lui, ce mai încolo și-ncoace, Sergiu Căpușan cunoștea o glorie literară de invidiat, fiind, pe măsură ce treceau anii, tot mai prolific și mai inspirat. Iar alături, Sorin Zamfirescu cunoștea și el satisfacțiile omului din umbră care știe că și datorită lui se înalță un monument.

Toate au fost bune și frumoase până într-o zi când agentul literar – de fapt, era și secretar particular, și director de campanie publicitară – aflat la casa lui de la țară, a vrut să coboare în beci, a alunecat pe scară și s-a făcut fărâme pe pardoseala de ciment. A fost transportat de urgență la spital unde l-am vizitat și eu și am aflat cu durere că are puține șanse să scape cu viață. Astele care îi supravegheaseră până atunci destinul încetaseră să-i mai fie favorabile. În rezerva unde stătea înfășurat în bandaje și gipsuri din cap până-n picioare l-am întâlnit și pe marele romancier care părea doborât de durere. Arăta groaznic și faptul nu trebuia să surprindă – lucrase doar atâta vreme cu un om căruia, într-un fel, îi datora ascensiunea fulminantă. I-am dat de înțeles că sunt alături de el și știu prin ce trece.

La un moment dat, am rămas singur cu Sorin Zamfirescu, care, deși era cu mulți ani mai în vârstă decât mine, îmi acordase privilegiul unei prietenii bazate pe respect din partea mea pentru inteligența și cultura pe care le avea, iar din partea lui datorate probabil dorinței de a avea în preajmă pe cineva mai tânăr și dintr-o sferă de activitate care îi era necunoscută. Deseori mă trăgea de limbă în legătură cu anchetele mele și mă asculta fără să se plictisească ore în șir, deși mie urzelile acelea de fărădelegi mi se păreau banale, lipsite de orice interes.

Pe noptiera de la căpătâiul lui Sorin Zamfirescu se afla ultima carte a lui Sergiu Căpușan apărută chiar în acele zile. Titlul era, ca de obicei, incitant – *Moartea în vacanță* – și puteam să pariez că va deveni un best-seller din clipa în care va ajunge la cititori. Deodată, muribundul a deschis ochii și m-a privit cu luare-aminte. Să fi fost doar o părere sau am zărit o licărire de bucurie în privirea lui? Cert e că m-am dat mai aproape și am încercat să-l încurajez, deși în sinea mea nu-i mai dădeam nici o șansă, cu toată părerea mea de rău.

– Domnule Sorin, o să vă faceți bine...

Părea să nu mă fi auzit. Nu mai putea vorbi, așa că m-am uitat în ochii lui ca să aflu dacă are vreo dorință. Pentru moment n-am înțeles ce fixează cu atâta insistență. Apoi m-am dumirrit că este vorba de cartea pe care o țineam în mână.

– Domnule Sorin, a mai apărut o carte a domnului Căpușan. Sunt sigur că o să vă ocupați de lansarea ei.

În ochi i-am zărit o licărire amară. Am simțit nevoia să-l îmbărbătez din nou:

– Fiți fără grijă, o să vă puneți pe picioare.

Ochii lui fixau în continuare cartea. L-am întrebat cu nedumerire în glas:

– Vreți s-o deschid, ca să vedeți cum arată?

Mi-a făcut semn din ochi că da.

Am început să dau pagină cu pagină, dar m-am oprit, văzându-l cum se încruntă.

Brusc, m-am dumirit:

– Vreți să vă citesc?

Semn de aprobare.

N-am apucat să citesc decât câteva fraze și l-am văzut cum își încrețește fruntea din nou.

– Nu vreți să vă citesc?

Semn de aprobare.

– Citesc prea repede?

Din nou semn de aprobare.

Am reluat lectura, dar iar n-a fost bine. Chinul ăsta a durat cam o oră, până când m-am dumirit ce vrea de la mine. De fapt, dorea să-i citesc doar literele cu care începeau cuvintele din paginile cărții. Ele alcătuiau alte cuvinte și alte fraze care istoriseau ceva incredibil, ca un roman într-un alt roman, mult mai pasionant decât primul: vreme de aproape douăzeci de ani, Sorin Zamfirescu scrisese cele mai bune cărți ale lui Sergiu Căpușan. Lucrase, cum se spune, ca un „negru“, pentru că, într-un moment de rătăcire, pierduse la cărți o avere și se angajase ca în schimbul banilor datorăți să scrie pentru insipidul autor. Toată faima celebrului scriitor se datora de fapt celui care îi servise drept secretar particular și agent literar. Numai așa se putea explica rodnicia talentului său din ultimii ani. Și mai era un lucru teribil. Prăbușirea pe treptele pivniții nu fusese un accident. De mai multă vreme Sorin Zamfirescu simțea că Sergiu Căpușan dorește să scape de el, pentru ca secretul care îi lega să dispară în neant. De aceea încifrase în ultima carte un mesaj care să-l pună sub acuzare pe criminal în eventualitatea că-și va pune planul în aplicare. Mesaj care ar fi rămas pierdut pentru totdeauna dacă n-ar fi avut din nou noroc: acela de a mă afla lângă el înainte de a-și da obștescul sfârșit.

Agonia unei veri putrede

Ancheta se terminase după o săptămână de cercetări istovitoare. Criminalul fusese prins și, pus în fața unor probe zdrobitoare, își recunoscuse fapta. Iar lumea din orașelul anonim, pusă pe jar de un eveniment tragic, răsuflase ușurată și reintrase în ritualul monoton al existenței dintr-un loc unde îndeobște nu se petrece nimic.

Mai aveam câteva ore până la tren. Și eu, și partenerul meu Miron Stratilat, abia așteptam să ne luăm tălpășița și să uităm de camera unui hotel sordid, unde dormisem pe sponci, chinuiți de țânțarii cei mai afurisiți pe care îi întâlnisem vreodată. Era o după-amiază fierbinte, ne era sete și încercam să ne răcorim în grădina unui restaurant unde berea de la butoi era apoasă, apa minerală avea gust de ulei, chelnerii se mișcau mai indolent ca de obicei, toropiți de căldură. Nu se simțea nici o adiere. Frunzele pomilor cădeau opărite de aerul fierbinte, cleiul translucid se muia și se prelingea pe trunchiuri în pârlăie. O ceată de furnici atacase voinicește un fluture mort. Iar de la un radio se auzea glasul unui cunoscut eseist care vorbea doct despre *Agonia unei veri putrede*.

Era exact ce-i mai trebuia lui Miron ca să-și iasă din pepeni.

– Oximoroni, jubilația realului, transcenderea concretului..., repetă el ca în transă câteva expresii rostite de reputatul exeget. Nasoală meserie mai are și omul ăsta!

Ochi locul unde se afla aparatul, umblă la butoane sub privirile imposibile ale chelnerilor până auzi o voce suavă care anunța că, în continuare, se va transmite șlagărul verii. Pe chipul transpirat al partenerului meu se așternu o expresie de mulțumire. Dar n-apucă să se întoarcă la masă. Din cutia aparatului vechi, se năpusti asupra noastră un cântec care-l scotea din minți pe Miron ori de câte ori îl auzea: *Suzana, mi-ai furat banana...*

– Nu, aproape că urlă Miron și iar începu să umble la butoane cu furie.

În sfârșit, pe un alt post, o voce de bărbat, graseind îngrozitor, aduse lumii știrea că ne vom aminti împreună șlagărul verii trecute. Din nou expresie de mulțumire pe chipul din ce în ce mai transpirat al lui Miron, din nou o tentativă de a veni la masă și din nou o frână bruscă, aidoma celeia pe care o pune Tom în desenele animate. *La mare, la mare, fetițele sunt goale,/ Femei adevărate, agață-le pe toate...*

– Nu mai suport, îmi zise Miron. Plătește și hai să mergem.

– Unde?

– Oriunde. Uite, vizavi e un muzeu. Într-un muzeu e răcoare. Acolo nu-ți vorbește nimeni de oximoroni, de Suzane care fură banane...

Într-adevăr, în muzeu era plăcut. Custodele nu-și revenea din uimire. Nu-i mai călcase pragul de multă vreme vreun vizitator. De aceea, încerca să fie cât mai agreabil, punând la bătaie toate cunoștințele pe care le avea despre obiectele expuse pe pereți sau în vitrine. Din câte înțelegeam,

muzeul încerca să reconstituie o istorie a locurilor unde ne aflăm, ca să mângâie orgoliul unei urbe ignorată de cei mai mulți.

– Dacă unealta asta e din neolitic, eu sunt un fan al formației care cântă despre hoța Suzana, îmi șopti Miron, arătându-mi sub un geam cam murdar un pietroi identificat ca „topor din neolitic“.

Treceam din încăpere în încăpere, fără nici un chef. Podeaua ștersă cu motorină scârțâia sub pașii noștri. Aici sunt costume populare, dincoace câteva exemplare din flora zonei, iar în sala asta lupi împăiați – odinioară iarna, când le era foame, se aventurau până pe străzile orașului.

– Bine că acum e vară, mormăi Miron, al cărui aer morocănos era imposibil de alungat.

– Aici am amenajat un laborator pentru copiii din școli. Deseori profesorii își organizează orele de anatomie aici, ne zise însoțitorul nostru cu mândrie. Avem schelete umane pe care elevii pot să învețe cu mai multă ușurință oasele corpului omenesc.

– Brr!, se zgribuli Miron. E cam sinistru. E pentru prima oară de când mă aflui în oraș și simt cum mă apucă tremuraturul.

Într-adevăr, încăperea n-avea nimic îmbietor. La aspectul ei înfricoșător contribuia și lumina verzuie a unicului bec din tavan. Te-ai fi așteptat ca, din clipă în clipă, armata aceea de schelete să pornească un dans macabru sau s-o rupă la fugă.

– Hai s-o ștergem. E mai bine cu Suzana și Roxana care au furat banana..., îmi murmură Miron la ureche.

Dar eu nu mă lăsam dus. Împietrisem în fața unei etajere pe rafturile căreia se înșirau mai multe cranii.

– Mă bucur că v-ați oprit aici, zise radios custodele. Sunt cranii găsite pe dealurile din împrejurimi. Le-au găsit localnicii când au săpat în grădinile lor. În urmă cu sute de ani au fost câteva bătălii cu turcii.

– Pot să iau unul să mă uit mai bine la el?

– Desigur, răspuse gazda noastră, bucuroasă pentru că manifestam un asemenea interes.

Am luat unul dintre cranii și am început să-l studiez pe îndelete. Miron se foia nerăbdător pe lângă mine.

– Ce, te crezi Hamlet? *A fi sau a nu fi*. Zi tu mai departe, că eu la versuri am stat întotdeauna prost cu memoria.

Nu l-am băgat în seamă și m-am adresat custodelui.

– Craniul ăsta e sfărâmat!

– Nu v-am spus? A fost găsit, ca și celelalte, pe dealurile din apropiere, unde au fost niște lupte groaznice.

– Da, da... Numai că scăfârliia asta n-a fost zdrobită de vreo sabie, de vreun iatagan, de vreun pușcoci de pe vremuri... Gaura asta e făcută de un glonte de pistol fabricat în secolul nostru. E o gaură

mică și perfect rotundă. De altfel, oricine își poate da seama că nu e vorba de craniul cuiva care a trăit cu secole în urmă.

Custodele păstrase până atunci o distanță respectuoasă. Se apropie tremurând și palid de mine:

– Ce spuneți?

N-am apucat să-i răspund. Mi-a luat craniul din mâini și a început, la rândul lui, să-l studieze cu atenție.

– Extraordinar! Țsta nu e exponatul nostru! Cum a apărut aici?

...Abia a doua zi, spre seară, am plecat din orașel, petrecând încă o noapte în hotelul murdar asaltat de țânțari. Așezați confortabil în cușetele unui tren cu aer condiționat și cu *Anotimpurile* lui Vivaldi picurate în urechi de la difuzoare invizibile, ne pregăteam să dormim câteva ceasuri bune. Cu toate că pica de somn, Miron mai avea putere să mormăie, cum îi stătea în obicei.

– Extraordinar! Intri într-un muzeu pașnic și dai peste o crimă! Ce ochi ai avut, Șefu' scump! Să vezi mizeria aia de gaură de glonț! Iar din aproape în aproape să aflăm că scăfârlia aia a fost pusă acolo, printre alte exponate, de portar, de un moș în aparență inofensiv, care însă, în urmă cu treizeci de ani, la o ceartă, și-a omorât vecinul și l-a îngropat în grădină! De unde a trebuit să-l scoată fiindcă pe terenul respectiv trebuiau să se facă niște săpături! Extraordinar! Și ce i-a trecut moșului prin cap? Să aducă oasele în sala aceea sinistră, unde nu le-ar fi descoperit nimeni dacă n-am fi trecut noi pe acolo! Mari suntem, Șefu' scump!

Era clar că Miron nu mai avea resurse și avea să adoarmă în curând. Dar tocmai atunci, *Anotimpurile* lui Vivaldi încetară să ne mai vrăjească, și un glas suav, pe care îl mai auzisem, ne invită să ascultăm șlagărul verii – în care numita Suzana se ocupă de furtul de banane.

Noroc că tocmai atunci trenul trecu printr-o haltă și mecanicul trase sirena. Altfel, răcnetul lui Miron s-ar fi auzit până departe.

Amnezie

– Cum te cheamă?

– Puiu. Mama mă strigă Puiuțul meu.

– Povestește-mi despre mama ta. Cum arată?

– E o femeie frumoasă și bună. Nimeni n-are o mamă ca a mea. Atât pot să spun.

– Tatăl tău?

– O, pe tata îl văd mai puțin. Pleacă dimineața, înainte ca eu să mă trezesc. Vine seara. Îi sar în brațe și mă ridică până la tavan.

– Unde locuiți?

– Într-o casă cu două camere. Una e a mea; în cealaltă dorm ei.

– Cine e în fotografia asta?

Bărbatul care zace pe un pat de spital, înfășurat din cap până-n picioare în bandaje, încearcă să se ridice. Imediat, se aude, blând, glasul doctorului.

– Nu te obosi. Stai așezat. Deci, cine e în fotografie?

Bărbatul arată cam de 30-35 de ani, în ciuda istovelii care i se citește pe chip. Se uită la fotografia pe care doctorul o ține în mâna dreaptă:

– Nu știu, răspunde el într-un târziu.

– Vrei să știi?

– E important?

– Da.

– Atunci, vreau să știu. Cine e?

– Mama ta.

Rănitul începe să râdă.

– Cum să fie femeia asta bătrână mama mea? V-am spus: mama mea e frumoasă și tânără. Cea mai bună mamă din lume.

– Dar în fotografia asta cine e?

– Nu știu.

– Tatăl tău.

De data asta, bărbatul cu pansament la cap nu mai râde. Închide ochii obosit.

– Bună glumă! Tatăl meu nu echel. Pe bărbatul ăsta nu-l cunosc.

Doctorul nu are nici o reacție. Din teancul de fotografii pe care i le arată pacientului său mai scoate una care înfățișează o femeie cam la cincizeci de ani, cu trăsături încă atrăgătoare – probabil o frumusețe în tinerețea ei.

– Dar ea cine este?

Bolnavul vrea mai întâi să țină ochii închiși. În cele din urmă privirea lui scrutează fotografia.

– Nu știu.

– E soția ta.

Bărbatul începe din nou să râdă.

– Soția mea? Dar eu n-am fost niciodată căsătorit.

Medicul nu-și pierde răbdarea.

– E soția ta. A fost soția ta timp de cinci ani.

– Da?, se aude glasul neîncrezător al pacientului.

– Au găsit-o strangulată cu un fir de nailon. În propria voastră casă.

– În casa noastră locuim doar noi trei: mama, tata și eu.

– Dar în fotografia asta cine e?

În cameră se aude doar zgomotul instalației de aer condiționat. Miroase puternic a medicamente.

Bărbatul încearcă din nou să se ridice, însă nu reușește nici de data asta.

– Nu știu, răspunde el și mai șoptit.

– În fotografia asta ești tu.

– Miști! E un străin. Nu l-am văzut niciodată.

Domnul în halat alb face un semn abia perceptibil spre sora care stă pe scaun, într-un ungher al rezervei. Scena pare filmată cu încetinitorul. Fata se apropie de fața bolnavului cu o oglindă.

– Nu-i așa că ești tu în fotografie? Uită-te în oglindă și compară!

Bolnavul aruncă o privire în oglindă, apoi se uită la poza în care e surprins un bărbat bine făcut, cu un chip atrăgător. Poartă blugi și tricou, iar în picioare adidași. Fotograful l-a surprins în fața unei case cu etaj, o construcție modernă, impunătoare.

Bolnavul nu mai zice nimic și închide iar ochii. Doctorul continuă însă ca și cum n-ar fi observat reacția celuilalt.

– Iar vila din spatele tău e casa voastră. O clădire care numai ea costă o avere.

Celălalt nu are în continuare nici o reacție. Fără să-și iasă din fire, doctorul îl întreabă din nou:

– Cum te cheamă?

De-abia acum bolnavul pare să-și piardă cumpătul. Țipă cât îl țin puterile:

– Ce-aveți cu mine? Lăsați-mă în pace. V-am spus tot ce știu. Mă cheamă Puiu. Îmi aduc aminte cum mama mă ducea și mă aducea de la grădiniță. Știu numele copiilor cu care mă jucam – Nelu, și Sandu, și Tina. Țin minte trenulețul electric pe care mi l-a adus Moș Crăciun într-o iarnă și pe care l-am montat cu tata și ne-am jucat până la miezul nopții. În casa în care locuiam mirosea mereu a mâncare gătită fiindcă bucătăria era într-un colț al odăii părinților mei. Pot să vă spun ce jucării aveam – cel mai drag îmi era un ursuleț, cu el dormeam noaptea în brațe. Odată, când eram pe munte, ne-a prins o ploaie grozavă – am ajuns uzi leoarcă la cabană. Altceva nu mai știu. Lăsați-mă

în pace! Mă doare capul.

Cu aceleași mișcări liniștite, doctorul strânse teancul de fotografii și-i făcu semn sorei să stingă lumina. L-am urmat în cabinetul lui.

– Doctore, e posibil să-și fi pierdut memoria?

Doctorul își umplu mai întâi pipa scurtă cu tutun *Captain Black*, o aprinse, trase cu sete din ea, ca să se mai calmeze, și de-abia pe urmă îmi răspunse.

– Orice e posibil. Să nu uităm – s-a lovit zdravăn la cap. S-ar putea ca singurele lui amintiri să fie în clipa de față numai cele din prima copilărie.

În încăperea începuse să miroasă plăcut a tutun aromat.

De afară se auzea cum ploaia bătea în acoperișuri. Era o atmosferă calmă, care mă împiedica să cred că mă aflam acolo ca să anchetez o crimă.

– Nu cumva se preface?

– Nu. Nu cred.

– Sunteți sigur?

Doctorul păcăni cu degetul gros de la mâna stângă în pipă. Fumul începu să iasă mai vioi.

– Nu pot să fiu sigur. S-ar putea ca lovitura de la cap să-i fi provocat o leziune pe care încă n-am depistat-o și care să-i fi produs o amnezie parțială.

– Dar de ce își aduce aminte totuși scene din copilărie?

– Poate și-a găsit acolo un refugiu. Poate atunci, cu toată sărăcia în care a trăit, să fi cunoscut fericirea. Nu trebuie să vă spun ce complicată e mintea omului. Dar ce tot vă încăpățânați să credeți că el și-a omorât soția?

– Sunt mai mult ca sigur. În dimineața asta, femeia de serviciu, care fusese plecată în concediu și n-am dat de urma ei o lună, a depus mărturie. Ne-a spus, printre altele, ceva care îl incriminează fără drept de apel.

În încăperea cu gratii la geamuri și doar cu o luminiță de veghe aprinsă, bărbatul cu pansament la cap continua să zacă ținând mai departe ochii închiși. Recunoscuse toate personajele din fotografiile care îi fuseseră arătate. Și blestema în gând – pentru a câta oară în ultimele săptămâni? – întâmplarea care îi năruise un plan elaborat minuțios. Dacă n-ar fi fost accidentul acela stupid, ar fi scăpat cu ușurință de Gilda, soția lui cu mult mai în vârstă decât el, care, în afară de o avere fabuloasă, nu mai avea nici o calitate. Totul fusese pregătit pentru o sâmbătă în care femeia de serviciu își luase un concediu de o lună și plecase undeva, la țară. Cum rămăseseră singuri, trecuse imediat la fapte. Tocmai când rostea mai cu înfocare prostiile ei dintotdeauna, i se strecurase pe la spate, chipurile s-o îmbrățișeze. Gilda se abandonase cu voluptate. Atunci îi înfășurase pe gât firul de nailon și strânsese puternic. Când îi văzuse ochii ieșind din orbite simțise o ușurare cum nu mai cunoscuse demult. Era, în sfârșit, liber!